

วารสารนวัตกรรมองค์การและการจัดการ

Journal of Organizational Innovation and Management

ISSN 3088-2850 (Online)

<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOIM>

ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

Factors Affecting the Quality Culture of School for Kamphaengphet Primary

Educational Service Area Office 1

ขรรคชัย บุญธาราสุวรรณ^{1*}, สธิรพร เชาวนชัย²Khankachai Boontarasuwan^{1*}, Sathiraporn Chaowachai²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Thailand^{1,2}

Received: December 14, 2025 Revised: December 22, 2025 Accepted: December 25, 2025 Published: January 7, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพ และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 322 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเจาะจงและมอร์แกน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้นสำหรับครู จำนวน 232 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.809 – 0.891 และ 4) ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.923 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 85.10 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.177

Keywords: ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา; วัฒนธรรมคุณภาพ

Abstract

The objectives of this study were to: (1) examine the level of quality culture in schools; (2) investigate the level of factors influencing school quality culture; (3) analyze the relationships among factors affecting school quality culture; and (4) develop a predictive equation for factors influencing school quality culture within Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 322 school administrators and teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size table. Of the total sample, 90 administrators were selected through purposive sampling, while 232 teachers were selected using stratified random sampling based on district proportions across 201 schools in five districts under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1. Data were collected using a structured questionnaire measuring factors affecting school quality culture. Descriptive statistics, including mean and standard deviation, were used to analyze levels of variables, while inferential statistics included Pearson's correlation coefficient and enter multiple regression analysis.

The results indicated that: (1) the overall level of school quality culture was at the highest level; (2) the overall level of factors influencing school quality culture was also at the highest level; (3) correlation coefficients among the predictive variables ranged from 0.809 to 0.891, indicating strong positive relationships; and (4) multiple regression analysis revealed that clear policies and operational guidelines, administrative capability, and change and development significantly predicted school quality culture at the .01 level, whereas vision significantly predicted school quality culture at the .05 level. The multiple correlation coefficient (R) was 0.923, with a coefficient of determination (R^2) of 0.851, indicating that the predictive variables explained 85.1% of the variance in school quality culture. The standard error of estimate was 0.177.

Keywords: Factors Affecting The Quality Culture of school, Quality Culture

บทนำ

ในบริบทของสังคมโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศ การศึกษา ถือเป็นกลไกหลักในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ ดังคำพูดที่กล่าวว่า “การศึกษา สร้างคน สร้างชาติ” (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2557) โดยรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ มี

ความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวจะบรรลุผลได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งย่น ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญ และทุ่มเทในการมุ่งพัฒนาระบบการศึกษาของชาติเพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่สถานศึกษา ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม จากสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในทางปฏิบัติ พบว่าสถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาการบริหารจัดการที่มุ่งตอบสนองต่อนโยบายเร่งด่วนหรือภารกิจเฉพาะหน้า ขาดการวางแผนเชิงระบบและการดำเนินงานที่มุ่งเน้นคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการจัดการศึกษายังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ “วัฒนธรรมคุณภาพ” ภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน วัฒนธรรมคุณภาพหมายถึงแบบแผนความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ปฏิบัติร่วมกันของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ยึดถือคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงาน หากสถานศึกษามีวัฒนธรรมคุณภาพที่เข้มแข็ง จะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีความต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม หากสถานศึกษาขาดวัฒนธรรมคุณภาพ จะทำให้การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างยากลำบาก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวัฒนธรรมคุณภาพ ของสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำคุณภาพ 2) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคลากร 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 5) ด้านการสร้างแรงจูงใจและการให้รางวัล ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา (ดาวรรุวรรณ ฤวิลาการ, 2559)

ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงกัน และนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาได้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน 2) ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร 3) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ 4) ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ 5) ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางการตัดสินใจ และพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา และส่งผลโดยตรงต่อการก่อรูปวัฒนธรรมคุณภาพภายในองค์กรการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีภารกิจในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ครอบคลุมสถานศึกษาจำนวนมากและมีความหลากหลายทั้งด้านบริบทพื้นที่ ภูมิศาสตร์ และพื้นฐานทางสังคมของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้การกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับบริบทจริงและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน บริหารจัดการ และพัฒนาสถานศึกษาให้มีวัฒนธรรมคุณภาพที่เข้มแข็ง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา และคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา

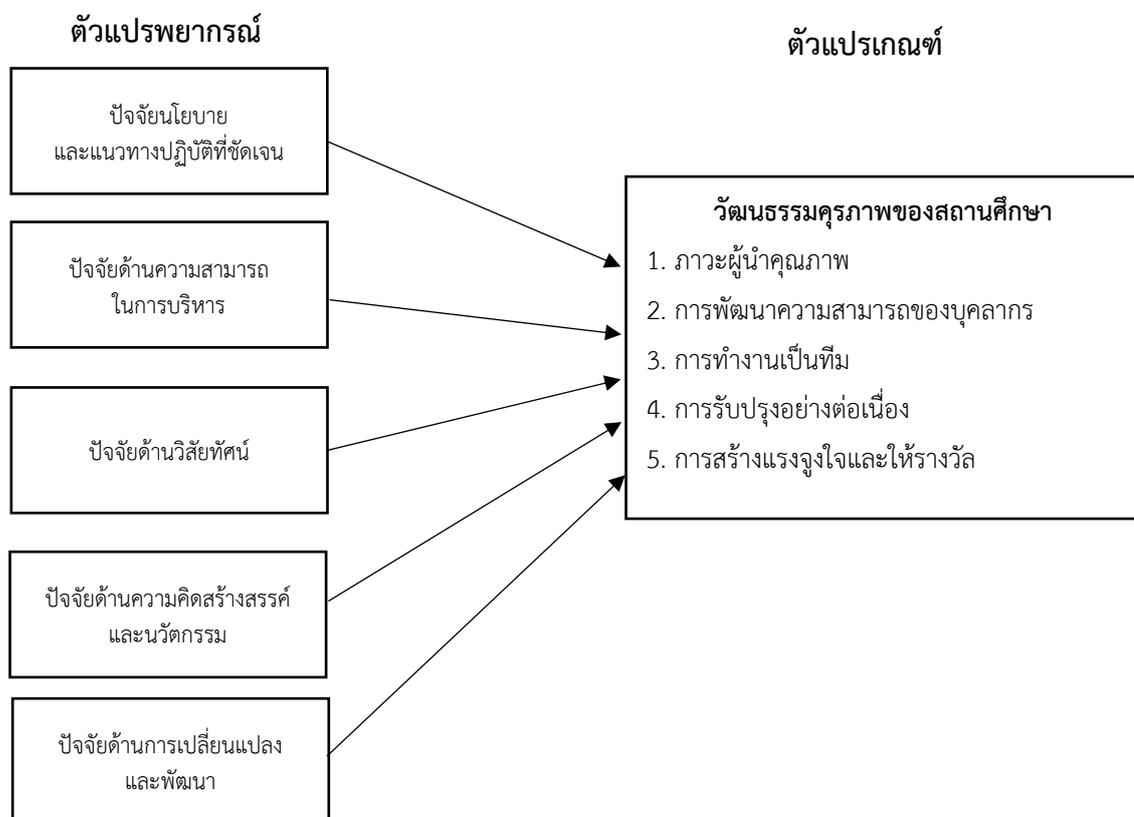
การสังเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของของสมชาย หลั่งคงคำ (2556, กล่าวถึงใน ศิริพงษ์ ตรีศศิริ, 2564, น.20), สมนึก ต้นเกียง (2560), อาทิตย์ แก้วภราดัย (2559), สุธารัตน์ ทองเหลือ (2559), ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557, น.14), สุธีรัตน์ อริเดช (2557), อิศระ ทองสามสี (2556), อิศระ ทองสามสี (2555) จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงกัน และนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีจำนวน 19 ปัจจัย ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรที่มีความถี่ 5 ขึ้นไปมาใช้ในงานวิจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา มี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน 2) ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร 3) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ 4) ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ 5) ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

แนวคิดองค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพ

การสังเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมคุณภาพของของจิราภรณ์ จำเริญดี (2568), กษมา กรวยทอง (2566), กรรณาภรณ์ สีนประสงค์ (2565), สิงห์วัฒน์ สารถ้อย (2564), ทรงพร อุดรพันธ์ (2564), ธนิต ปุ่นประโคน (2562), สุขเขตร์ ศรีบุญเรือง (2561), ดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2559), Towers Perin (2009), Gryna (2001), Adebanjo and Kehoe (1998), Batten (1992, p.6) จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงกัน และนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามี 11 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรที่มีความถี่ 6 ขึ้นไปมาใช้ในงานวิจัย สรุปได้ว่า องค์ประกอบของวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำคุณภาพ 2) การพัฒนาความสามารถของบุคลากร 3)การทำงานเป็นทีม 4) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 5) การสร้างแรงจูงใจและให้รางวัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1” ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยที่ใช้แบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จากโรงเรียน 201 โรงเรียน 1 สาขา ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,931 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 322 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 90 คน ครู จำนวน 232 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สถิรพร เขาวนชัย, 2561) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (Purposive sampling) เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 90 คน และเลือกครูโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนกลุ่มอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นชั้นในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างครู จากทั้งหมด 201 โรงเรียน 1 สาขา 5 อำเภอ จำนวน 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ปัจจัย มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0
2. ค่าอำนาจจำแนก หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.90-0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ 1) ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 2) ใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านบริการของ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลพร้อมกับ QR Code แบบสอบถามไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูล และ 3) ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวน 322 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยกับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ได้แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Bartz, 1999, อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2560)
5. ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF ด้วยเกณฑ์ค่า Tolerance ต้องมากกว่า 1.0 และค่า VIF ต้องไม่เกิน 10 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2556) และ
6. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถสรุป ดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ข้อ	วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา	\bar{X}	SD.	ระดับ	ลำดับที่
1	ด้านภาวะผู้นำ	4.58	0.49	มากที่สุด	3
2	ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคลากร	4.59	0.47	มากที่สุด	1
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.58	0.55	มากที่สุด	4
4	ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.52	มากที่สุด	5
5	ด้านการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัล	4.59	0.49	มากที่สุด	2
	รวม	4.58	0.45	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัล ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.52)

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม ดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา	\bar{X}	SD.	ระดับ	ลำดับที่

1	ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	4.60	0.48	มากที่สุด	3
2	ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร	4.58	0.49	มากที่สุด	5
3	ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์	4.61	0.50	มากที่สุด	2
4	ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.59	0.50	มากที่สุด	4
5	ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	4.62	0.50	มากที่สุด	1
	รวม	4.60	0.46	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยเฉลี่ยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.48) ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการบริหาร ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถสรุป ดังตาราง 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000					
X ₂	0.853**	1.000				
X ₃	0.838**	0.903**	1.000			
X ₄	0.787**	0.839**	0.827**	1.000		
X ₅	0.824**	0.878**	0.881**	0.818**	1.000	
Y	0.847**	0.891**	0.872**	0.809**	0.880**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงถึงระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง

0.809–0.891 และปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร ($r_{XY} = 0.891$) รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ($r_{XY} = 0.880$) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ($r_{XY} = 0.872$) ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ($r_{XY} = 0.847$) และต่ำที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($r_{XY} = 0.809$) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร (X_2) ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา (X_5) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (X_3) และปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา ในระดับสูงสุด และตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา ในระดับสูง

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.787 – 0.903 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์แต่ละคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงถึงระดับสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance inflation Factor: VIF เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF

ที่	ตัวแปรพยากรณ์	Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	0.233	4.291
2	ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร	0.131	7.624
3	ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์	0.141	7.095
4	ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	0.253	3.959
5	ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	0.173	5.766

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว มีค่า Tolerance ต่ำที่สุด คือ 0.131 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 3.949 – 7.095 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

4. การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถสรุปดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	Sig.
ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน (X ₁)	.182	.043	.192	4.268**	.000
ปัจจัยความสามารถในการบริหาร (X ₂)	.278	.055	.302	5.046**	.000
ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (X ₃)	.126	.053	.138	2.385*	.018
ปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (X ₄)	.046	.040	.050	1.165	.245
ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา (X ₅)	.226	.047	.294	5.650**	.000

R = 0.923 R² = 0.851 R²adj = 0.849 SE_{est} = 0.177 F = 361.926** a = 0.451

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน (X₁) ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร (X₂) และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา (X₅) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (X₃) ซึ่งส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.923 มีอำนาจพยากรณ์ (R²) ร้อยละ 85.10 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน SE_{est} เท่ากับ 0.177

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.451 + 0.278 (X_2) + 0.226 (X_5) + 0.182 (X_1) + 0.126 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.302 (X_2) + 0.294 (X_3) + 0.192 (X_1) + 0.138 (X_3)$$

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษามีการพัฒนาและยึดแบบแผน ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมการทำงานร่วมกันที่ให้ความสำคัญกับ “วัฒนธรรมคุณภาพ” เป็นหลักอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ด้านความเป็นเลิศ และผลลัพธ์ของงานที่ตอบสนองต่อพันธกิจ และวิสัยทัศน์ของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ Deming (1986) ที่กล่าวว่า TQM (Total Quality Management) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารคุณภาพอย่างกว้างๆ ซึ่งมีอิทธิพล

อย่างมากต่อความพยายามที่จะได้มาซึ่งคุณภาพ TOM จะช่วยให้องค์กรอยู่ในฐานะที่จะแข่งขัน และดำเนินธุรกิจได้ในระยะยาว โดยการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คุณภาพที่สูงขึ้นนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้น โดยการลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ลดของเสียและของที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้ต้นทุนลดลง และการร้องเรียนจากลูกค้าลดลง และเป็นการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด สอดคล้องกับ ดาวรุวรรณ ถวิลการ (2559) ที่กล่าวว่า สำหรับประเทศไทย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดทิศทาง นโยบาย และรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสิ่งที่ สมศ. ได้ให้ความสำคัญก็คือ การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียน โดยการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพนั้นต้องเริ่มจากภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ จิราภรณ์ จำเริญดี (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร พบว่า ผลการศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีการปรับตัว และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สุขสันต์ สุขสงคราม (2564) กล่าวว่า หลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) เดมมิง (Deming in Mycoted, 2004) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้นโดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขดังนี้ Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบ เพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ หรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว สอดคล้องกับ ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง มีผลต่อการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานต้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ความคาดหวังของผู้ปกครองและความต้องการของสังคม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ต้องมีมาตรฐาน ทั้งในด้านของหลักสูตร เนื้อหาที่มีความทันสมัย สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานการสอน ที่สามารถกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีมาตรฐานในการจัดการทดสอบ และนำผลการทดสอบไปประเมินเพื่อใช้ในการพัฒนาได้อย่างทันการณ์ และยังสอดคล้องกับ ปิยะมาศ วงศ์แสน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในภาพรวม พบว่า ระดับด้านการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก ระดับสูงและสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.809 – 0.891 และปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรและระบบงานอย่างเหมาะสม ตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุรารัตน์ ทองเหลือ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความสามารถในการบริหาร และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมบัญชาการ ด้านการติดต่อ สื่อสาร และด้านการจูงใจ ตามลำดับ

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถอธิบายผลการวิจัย ได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมค่านิยมการทำงานร่วมกันให้บุคลากรตระหนักและยอมรับว่าเป็นภารกิจสำคัญของงานประจำ พร้อมทั้งจัดให้มีการสื่อสารข้อมูล นโยบาย และแนวทางปฏิบัติอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และมุ่งสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ชิดชนก เกตุวงศ์ (2565) กล่าวว่า วัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียน เกิดขึ้นจากการมีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติที่มีคุณภาพ ที่ส่งผลในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานและยังสอดคล้องกับ เนตรนาภา โพธิ์สาวิง (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านคุณภาพส่งผลต่อการเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกต ได้ 11 ตัว คือ 1) การกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ร่วม วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย และแผนด้านคุณภาพของสถาบัน 2) กำหนดมาตรฐานและดัชนีชี้วัด

ประสิทธิภาพหลัก และการประเมินผลดำเนินการ 3) เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร 4) สร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง 5) การกำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านคุณภาพ 6) การเสริมสร้างพลังอำนาจ 7) การสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพ 8) ภาวะผู้นำคุณภาพ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ 9) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร 10) การใช้หลักการ SWOT ในการวิเคราะห์สภาพ และ 11) จัดการสื่อสารข่าวสารและการใช้สารสนเทศ

4.2 ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและขับเคลื่อนนโยบายด้านคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ส่งเสริมค่านิยมการทำงานร่วมกันให้บุคลากรตระหนักและยอมรับเป็นภารกิจประจำ พร้อมทั้งสื่อสารนโยบายและแนวทางปฏิบัติอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และยกระดับสถานศึกษา สู่วิธีการที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557) กล่าวว่า เงื่อนไขความสำเร็จในการขับเคลื่อน การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ไปสู่วัฒนธรรมคุณภาพ ประกอบด้วย “กุญแจ 3 ดอกสู่วัฒนธรรมคุณภาพ” ซึ่งมีการบริหารสถานศึกษาคุณภาพที่เป็นการบริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพของผลผลิตหรือคุณภาพของผู้เรียนที่มีผลกระทบต่อสังคม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นกุญแจดอกที่ 3 สู่การเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ และสอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ โสชาติ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่มีแนวทางในการสร้างทีมในการทำงานระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนมาร่วมประชุมและดำเนินกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา เพื่อสร้างความร่วมมือและไว้วางใจร่วมในองค์กร ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน

4.3 ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่มองอนาคตอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับพันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรม และค่านิยมของสถานศึกษา พร้อมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการบริหารกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และระบบการจัดการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และส่งเสริมค่านิยมการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับวิจารณ์ พาณิช (2549) กล่าวว่า วัฒนธรรมคุณภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดจากการแสดงเจตนาของของกลุ่มผู้นำองค์กร ที่เกิดจากการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและแผนงานร่วมกันภายในองค์กร การประเมินผลภายในองค์กรและการประเมินผลโดยบุคคลภายนอก มีการตั้งเป้าหมายการปรับปรุงร่วมกัน และสอดคล้องกับ กรรณารณ์ สินประสงค์ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนมีองค์ประกอบด้านการส่งเสริมภาวะผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ที่การพัฒนาวิสัยทัศน์หรือปรับเปลี่ยนมุมมองวิธีการ

บริหารจัดการสถานศึกษาแบบใหม่ ๆ ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง จะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อเตรียมผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ

4.4 ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษามีความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และนโยบายชัดเจนในการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน ทั้งในด้านผู้เรียน งาน บุคลากร ชุมชน และสังคม อีกทั้งผู้บริหารและบุคลากรยังพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง มีผลต่อการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานต้องเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ความคาดหวังของผู้ปกครองและความต้องการของสังคม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ต้องมีมาตรฐาน ทั้งในด้านของหลักสูตร เนื้อหาที่มีความทันสมัย สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานการสอนที่สามารถกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีมาตรฐานในการจัดการทดสอบ และนำผลการทดสอบไปประเมินเพื่อใช้ในการพัฒนาได้อย่างทันการณ์และยังสอดคล้องกับ สุเขตร์ ศรีบุญเรือง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้ใช้บริการ ที่สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาสู่ขอบเขตของการปรับปรุงรวมถึงสถานศึกษามีการจัดสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถเป็นตัวบ่งชี้วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาได้รวมถึงสอดคล้องกับ สุธีรัตน์ อริเดช (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ พบว่า องค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง ความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา และสร้างความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณภาพ ตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงสอดคล้องกับ มนูญ เหล่าปาลี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม พบว่า ในภาพรวมและด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและส่งเสริมกระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่เสริมสร้างศักยภาพบุคลากร เพื่อเป็นการยกระดับ

มาตรฐานการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้พร้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารต้องบริหารจัดการให้วิสัยทัศน์เกิดผลเป็นรูปธรรม ผ่านการสื่อสารที่ชัดเจน การสนับสนุนทรัพยากรและกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.3 จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพัฒนานโยบายและกระบวนการทำงานอย่างมีแบบแผน ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการมีส่วนร่วมเป็นฐานในการตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.4 จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่เหมาะสม รวมถึงมีกลไกติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

บรรณานุกรม

กรรณภรณ์ สีนประสงค์. (2564). รูปแบบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กษมา กวยทอง (2567). แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

จิราภรณ์ จำเรียด. (2568). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชาญณรงค์ พรุ่งรุ่งโรจน์. (2557). วัฒนธรรมคุณภาพ : สร้างคน สร้างชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

ชิตตชนก เกตุวงศ์. (2565). แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2559). รูปแบบการพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- ทรงพร อุดรพันธ์. (2564). ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนิต ปุ่นประโคน. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้วัฒนธรรมคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เนตรนภา โพธิ์สว่าง. (2561). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยะมาศ วงศ์แสน. (2559). วัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มนูญ เหล่าปาสี. (2565). วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วารสารสิทธิธรรมปริทรรศน์, 22(2), 155-166.
- วิจารณ์ พาณิช. (2549). โรงเรียนแห่งคุณภาพและการสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ศิริพงษ์ ตรีสศรี. (2564, น.20). แนวทางเสริมสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมนึก ตันเกียง (2560). กลยุทธ์การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพภายในสำนักงานกองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา. ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สิงห์วัฒน์ สารถ้อย. (2564). การศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา น่าน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุขสันต์ สุขสงคราม. (2564). แนวคิดการบริหารแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) กับการบริหารแบบพระพุทธศาสนา. วารสารธรรมวัตร, 2(1), 40-46.
- สุรารัตน์ ทองเหลือ. (2559). คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สุธีรัตน์ อริเดช และพูนชัย ยาวีราช. (2557). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ. วารสารราชพฤกษ์, 12(2), 30-37.

- สุเขตร์ ศรีบุญเรือง. (2561). *การพัฒนาตัวบ่งชี้วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2561)*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). *วัฒนธรรมคุณภาพ: สร้างคน สร้างชาติ*. กรุงเทพมหานคร: ออฟเซ็ท พลัส.
- อภิสิทธิ์ โคสาดิ. (2565). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารครุศาสตร์*, 50(3), 1-13.
- อาทิตย์ แก้วภราดัย. (2558). *สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อิสระ ทองสามสี. (2554). วัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 32(1), 65-78.
- อิสระ ทองสามสี. (2555). วัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ: การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*, 5(1), 1-16
- Batten, J. D. (1992). *Building a Total Quality Culture*. Menlo Park, CA: Crisp Publications.
- Calman, R.C. (2010). Exploring the Underlying Traits of High-Performing School. Retrieved from http://www.eqao.com/Research/pdf/E/ExploringUnderlyingTraits_web.pdf
- Deming, W.E. (1982) *Quality, Productivity and Competitive Position*. Cambridge: MIT Press.
- Deming, William E. (1986). *Out of the Crisis*. Cambridge, Massachusetts Institute of Technology.
- Deming in Mycoted. (2004). *Plan Do Check Act (PDCA) (Online)*. Available <http://www.mycoted.com/creativity/techniques/pdca.php>
- Gryna, F. M. (2001). *Quality Planning and Analysis : From Product Development Through Use*. 4th ed. Singapore: McGraw-Hill.
- Tower Perrin. (2009). *Building a quality-focused culture. [Online]*. September. Available from, <http://www.towersperin.com/tp/getwebcachedoc? country=gbr&webc=HRS/GBR/2008/200805/CaseStudy May08 QUALITYFOCUSED CULTURE Manufacturing final.pdf>. October 18, 2021

ข้อมูลติดต่อ

1. นายขรรคชัย บุญธาราสุวรรณ (Khankachai Boontarasuwan)

E-mail: khankachaib67@nu.ac.th

สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิรพร เซาว์นชัย (Sathiraporn Chaowachai)

E-mail: sathirapornc@nu.ac.th

สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร